

جبر خطی

دانشکده مهندسی کامپیوتر

حمیدرضا ربیعی، مریم رضائی
بهار ۱۴۰۳

مقدار و بردار ویژه، ماتریس‌های متقارن، تجزیه مقدار تکین

تمرین تئوری هفتم

تاریخ انتشار: ۲۱ خرداد ۱۴۰۳

۱. پرسش‌های خود در مورد این تمرین را در سامانه کوئرا مطرح کنید.

۲. سیاست ارسال با تاخیر: شما در مجموع در طول نیم‌سال می‌توانید از ۱۶ روز تاخیر استفاده کنید. این مقدار برای تمرین تئوری و عملی به صورت جداگانه حساب می‌شود. تاخیرها با مقیاس ساعت محاسبه شده و به بالا گرد می‌شوند.

۳. سیاست مشارکت دانشجویان در حل کردن تمرین: دانشجویان می‌توانند در حل تمرین برای رفع ابهام و یا به دست آوردن ایده‌ی کلی با یکدیگر مشورت و همفکری کنند. این کار مورد تایید و تشویق تیم ارائه‌ی درس می‌باشد؛ چرا که هم‌فکری و کار گروهی می‌تواند موجب تقویت یادگیری شود. اما به دست آوردن جزئیات راه‌حل و نگارش پاسخ باید تماماً توسط خود دانشجو انجام شود. حتماً در انتهای پاسخ‌های ارسالی خود نام افرادی که با آن‌ها همفکری کردید را ذکر کنید.

پرسش ۱ (۲۵ نمره) فرض کنید تجزیه مقادیر ماتریس A به شکل زیر میباشد:

$$A = \frac{1}{3} \begin{pmatrix} 2 & 2 & -1 \\ x & 2 & 2 \\ 2 & -1 & 2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 3 & 0 \\ 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \frac{1}{3} \begin{pmatrix} 4 & -3 \\ 3 & y \end{pmatrix}$$

الف) مقادیر x و y را بدست آورید.
ب) موارد زیر را از روی این تجزیه به دست آورید:

- رنک ماتریس A
  - مقادیر ویژه AA^T و $A^T A$
  - یک بردار ویژه AA^T ناصفر
- پ) بدون محاسبه مستقیم ماتریس A بردار

$$\begin{pmatrix} 4 \\ -3 \end{pmatrix}$$

A را بدست آورید.

ث) v یک بردار ناصفر در فضای R^2 می باشد. ماکسیمم عبارت $\frac{\|Av\|}{\|v\|}$ چقدر است و به ازای چه بردار v حاصل میشود؟
ج) ماتریس A^t که شبه معکوس وارون A هست را محاسبه کنید.

پرسش ۲ (۲۵ نمره) اگر ماتریس $\mathbf{A}_{m \times n}$ و $\mathbf{B}_{n \times m}$ به گونه ای باشند که $\mathbf{AB}$ یک projection orthogonal بر روی $range(A)$ و $\mathbf{BA}$ یک orthogonal projection بر روی $range(B)$ باشد و همچنین داشته باشیم روی $range(B) = range(A^*)$ باشد $B = A^+$ نشان دهید

پرسش ۳ (۳۰ نمره)

فرض کنید Q یک ماتریس $n \times n$ و مثبت معین متقارن باشد. اگر $0 < \lambda < \bar{\lambda}$ به گونه ای باشد که

$$\lambda \|u\|^2 \leq u^T Q u \leq \bar{\lambda} \|u\|^2 \quad \forall u \in \mathbb{R}^n$$

ثابت کنید همه مقادیر ویژه Q باید در بازه $[\lambda, \bar{\lambda}]$ قرار داشته باشند.

پرسش ۴ (۲۰ نمره) می دانیم $T \in L(V)$. فرض کنید $\hat{s}$ کوچکترین مقدار منفرد T و s بزرگترین مقدار منفرد T باشد.

الف) ثابت کنید که $\|Tv\| \leq s\|v\|$ و $\hat{s}\|v\| \leq \|Tv\|$ برای هر $v \in V$.

ب) فرض کنید λ یک مقدار ویژه T باشد. ثابت کنید که $s \leq |\lambda| \leq \hat{s}$.